

Міщенко Тетяна Михайлівна

ст.. викладач,

Національний університет державної

податкової служби України

м. Ірпінь

The practical aspects of organization of internal control of charges of meat processing enterprises of the Kyiv, Zhytomyr, Odesa and Chernivtsia regions are exposed in theses. Certainly and basic defects are generalized, directions of their decision that will assist forming of the effective internal control checking of charges system taking into account the organizational and technological features of meat processing enterprises are offered.

КОНТРОЛЬ ВИТРАТ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Спрямованість України на європейську інтеграцію, орієнтація на ринкові умови господарювання висувають підвищені вимоги до існуючої організації системи внутрішньогосподарського контролю м'ясопереробних підприємств. Особливе місце в цій системі займає важлива її підсистема — внутрішньогосподарський контроль витрат, який забезпечує зворотній зв'язок між суб'єктами управління витратами та об'єктами, надає інформацію про результати діяльності структурних підрозділів, підприємства в цілому, показує, як і яким чином їх досягнуто [1].

Організація ефективної системи контролю витрат — досить трудомісткий та довготривалий процес, ступінь складності якої повинен відповідати: організаційній структурі підприємства, технологічними особливостям виробництва, чисельності працівників, ступеню централізації бухгалтерського обліку, та іншим організаційно-технологічним характеристикам підприємства. Дослідження стану внутрішньогосподарського контролю витрат 25-ти м'ясопереробних підприємств Київської, Житомирської, Одеської та Чернівецької областей свідчить про наявність таких проблем:

- дублювання контрольних функцій;
- відсутність чіткого визначення контрольних функцій керівників структурних підрозділів та спеціалістів;
- низька ефективність контролю витрат у структурних підрозділах;
- здійснення контролю витрат за кінцевими результатами;
- відсутність мотивації для здійснення контролю витрат в місцях їх виникнення.

Проблеми дублювання контрольних функцій, відсутність чіткого їх розподілу між керівниками структурних підрозділів та спеціалістами, існують на 100 % анкетованих підприємств, що зумовлено відсутністю: положення про організацію внутрішнього контролю; розробленої та затвердженої організаційної структури підпорядкування працівників м'ясопереробного підприємства в процесі здійснення внутрішньогосподарського контролю витрат; розроблених схем місць виникнення витрат та схем оперативного контролю фактичних витрат; посадових інструкцій з переліком посадових обов'язків, завдань, прав, повноважень, рівня відповідальності. Така ситуація спричинена ставленням керівництва підприємств до внутрішньогосподарського контролю як до другорядної функції, яка не потребує обов'язкового регламентування, що сприяє низькій ефективності контролю витрат у структурних підрозділах, перешкоджає формуванню цілісної системи оперативного контролю витрат, унеможливує здійснення комплексного поточного контролю за участі кожного працівника підприємства.

Результати анкетування свідчать, що 100 % м'ясопереробних підприємств надають перевагу здійсненню наступного контролю, вважаючи його найбільш повним і глибоким підходом до вивчення виробничої і фінансової діяльності підприємства. При цьому функції внутрішньогосподарського контролю витрат повністю покладаються тільки на бухгалтерську службу підприємства (75 %), що відповідає вимогам законодавчих та нормативних документів, але при цьому порушується принцип наближення контролю до об'єкта (витрат), знижуючи його дієвість, яку, на думку М. Т. Білухи, «можна досягнути у тому випадку, коли суб'єкти максимально наближені до об'єктів контролю та тісно співпрацюють у своїй діяльності» [2, с. 70].

Враховуючи масовий та комплексний характер м'ясопереробного виробництва, вважаємо за необхідне посилення саме поточного контролю витрат у місцях їх виникнення і в центрах витрат, оскільки його дані виступають інформаційним підґрунтям для прийняття своєчасних рішень на всіх рівнях управління.

Для організації поточного контролю витрат, перш за все, необхідно документально закріпити функції контролю на кожному робочому місці, провести чіткий розподіл контрольних обов'язків між працівниками, які виконують операції на визначеній ділянці технологічного процесу. По-друге, кожен працівник повинен бути добре поінформованим про результати контролю витрат та їх вплив на фінансові результати діяльності підприємства. Таке інформування здійснюється на 48 % досліджуваних м'ясопереробних підприємствах, але тільки на рівні керівників виробничих підрозділів. При цьому практика анкетованих м'ясопереробних підприємств свідчить про стовідсоткову відсутність мотивації здійснення внутрішньогосподарського контролю витрат, яка досягається шляхом використання матеріального стимулювання (покарання) за позитивні (негативні) наслідки виконання (невиконання) контрольних функцій.

Таким чином, ефективність контролю витрат, як підсистеми внутрішньогосподарського контролю м'ясопереробного підприємства, забезпечується шляхом закріплення в організаційних документах контрольної політики та чіткого дотримання її вимог; пошуку розумного компромісу у розподілі контрольних повноважень між структурними підрозділами, активної участі кожного працівника в контрольному процесі.

Список використаних джерел.

1. Калюга Є. В. Внутрішній контроль: сучасний стан та шляхи удосконалення / Є.В. Калюга/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org>
2. Білуха М. Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит / М.Т. Білуха, Т.В. Микитенко. – К.: підруч., 2005 – 888с.
3. Бутинець Т. А. Внутрішній контроль: суть і зміст / Т. А Бутинець// Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. –Житомир : 2008. – № 2(44). – С. 31–42.